

Algemene ontwikkelingen bij de omgevingsdiensten

Bodemtaken onder de Warme Overdracht

Alle Omgevingsdiensten (OD's) werken in nauwe samenwerking met de provincie Noord–Holland (PNH) aan de Warme Overdracht van de bodemtaken onder de Omgevingswet. Deze ontwikkeling is met name bij de OFGV relevant omdat de OFGV slechts bodemtaken uitvoert voor de PNH. Het bodeminformatiesysteem (BIS) van alle OD's wordt vanwege de Warme Overdracht gescreend en wordt inzichtelijk gemaakt welke financiële gevolgen de Warme Overdracht gaan hebben voor de deelnemers aan de OD's. Deze werkzaamheden gaan door ondanks het uitstel van de invoering van de Omgevingswet.

Pandemie

In 2020 is Nederland getroffen door het Coronavirus. Op het moment van opstellen van de begroting 2021 is het nog niet mogelijk om in te schatten wat de invloed van het Coronavirus is op de (financiële) prestaties van de omgevingsdiensten. Dit is met name afhankelijk van de duur. Hoe langer de beperkende maatregelen aanhouden, hoe moeilijker het wordt om het volledige uitvoeringsprogramma 2020 uit te voeren.

Ontwikkeling arbeidsmarkt

De OD's geven aan dat vanwege de lage werkloosheid het voor de specialistische functies zeer lastig is personeel te werven. Ook het behoud van huidig personeel vraagt met deze krapte op de arbeidsmarkt om meer aandacht en inzet dan voorheen. Onder gelijk blijvende omstandigheden is een reëel gevolg dat specialistische functies in de toekomst mogelijk hoger zullen worden ingeschaald.

Wet natuurbescherming

Stikstof

Op 29 mei 2019 heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State uitspraak gedaan over het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Als gevolg van de uitspraak is de passende beoordeling die ten grondslag lag aan het PAS onbruikbaar geworden als basis voor toestemmingverlening. In december 2019 heeft de provincie de beleidsregels intern en extern salderen vastgesteld, waardoor vergunningverlening weer op gang is gekomen. De Omgevingsdienst Noord–Holland Noord (OD NHN) voert de vergunningverlening, toezicht en handhaving uit op het gebied van stikstof (de zogenaamde plustaken).

Tot op heden was een (groot) deel van de situaties rondom stikstof niet vergunningplichtig. Er gold een vrijstelling of een meldplicht tot 1 mol. Die situaties zijn met het vervallen van het PAS vergunningplichtig geworden. Het Rijk heeft wel aangegeven dat er gekeken wordt naar een generieke oplossing, maar het is nog niet helder wanneer en of dat gaat lukken. Tot die tijd is de

verwachting dat er vanuit het verleden meer situaties zijn die kwetsbaar zijn voor handhavingsverzoeken. Daarnaast neemt de druk op vergunningverlening toe doordat meer situaties vergunningplichtig zijn. In de Kaderbrief 2021 komen wij hier op terug.

Grotere vraag vanuit de markt

In 2017 heeft de provincie geld beschikbaar gesteld aan de OD NHN, waarbij de taken op het gebied van de Wet natuurbescherming uitgevoerd werden op niveau 1 (passief, conform werkwijze Rijksdienst voor Ondernemend Nederland). Gedeputeerde Staten hebben gekozen deze taken vanaf 2019 op intensiteitsniveau 2 uit te voeren, het faciliterende niveau (885750/952317). In 2019 is ervaring opgedaan met werken conform uitvoeringsniveau 2. Door de economische groei groeit het aantal ruimtelijke ingrepen in onze provincie, zoals bijvoorbeeld het renoveren of bouwen van een woonwijk en het aanleggen van een weg. Daarnaast laat het aantal juridische procedures (bezwaar en beroep), klachten en aandacht van media, inwoners en politiek voor natuurdossiers, een toename zien. Dit legt een grote druk op de uitvoering. In de Kaderbrief 2021 komen wij hier op terug.

Bedrijfsvoering

Verminderen of vermeerderen van de taken

Op 10 december 2019 hebben wij uw Staten schriftelijk geïnformeerd over de stand van zaken tot dan toe over het terugnemen van een deel van de plustaken die door de gemeente Schagen bij de OD NHN belegd waren (1302076/1328570). Op dat moment waren zij in gesprek over de hoogte van de schadeloosstelling die de gemeente Schagen moet voldoen. Twistpunt was het feit dat de gemeente Schagen, in tegenstrijd met de vastgestelde beleidsregels taakvermindering, het personeel dat de taken uitvoerde niet wilde terugnemen. Hierdoor moest het betrokken personeel boventallig verklaard worden. Door natuurlijk verloop onder het personeel verviel dit twistpunt en de hoogte van de schadeloosstelling is op 11 maart 2020 door het algemeen bestuur, inclusief de gemeente Schagen, vastgesteld op een bedrag van afgerond € 475.000. Dit betekent dat het traject is afgerond en dat de terugname van taken door de gemeente Schagen niet tot extra kosten voor de overige deelnemers leidt.

Financieringsvorm

Om de bedrijfsvoering te kunnen door ontwikkelen naar een beheersbare en toekomstgerichte organisatie is het programmaplan 'Een Sterker Fundament' opgesteld en door het dagelijks bestuur op 13 november 2019 vastgesteld. Het programma bestaat uit een aantal deelprojecten waaronder Toekomstige financieringsvorm, Productdienstcatalogus (PDC), Tijdschrijven, VTH Strategie 2021–2023. Het projectplan Toekomstige financieringsvorm is op 4 december 2019 goedgekeurd door het algemeen bestuur. Er is gekozen voor een pilotfase van een jaar, voorafgegaan door een adaptieperiode van een half jaar. In de pilotfase worden de uitgangspunten ten aanzien van de kengetallen en de systematiek getoetst aan de werkelijkheid. Voorsnog wordt het gekozen financieringsmodel met ingang van 1 januari 2023 geïmplementeerd.

Automatisering

Om de ontwikkelingen die hierboven genoemd zijn te realiseren is de vooruitgang van het programma I&A van groot belang. In september 2020 wordt de infrastructuur afgerond en vindt de tweede grote Europese aanbesteding plaats, die van het nieuw centraal systeem (zaaksysteem). 2021 staat in het teken van de implementatie van het nieuw centraal systeem. Deze implementatie heeft vertraging opgelopen door het vertrek van de externe projectleider en dat voor het aantrekken van een nieuwe projectleider een Europees aanbestedingstraject moest worden doorlopen. De OD NHN heeft een onafhankelijke audit uit laten voeren op het ICT-project. Uit de audit blijkt dat de tot nu toe opgeleverde producten van goede kwaliteit zijn en dat competente medewerkers betrokken zijn bij het project.